

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Městská část Praha 1**, se sídlem Vodičkova 681/18, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2021, č. j. 3 A 61/2021 – 11,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2021, č. j. 3 A 61/2021 – 11, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Nejvyšší správní soud ve shora uvedené věci obdržel dne 7. 7. 2021 kasační stížnost žalobce proti v záhlaví označenému usnesení Městského soudu v Praze. Žalobce se žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, která má spočívat v tom, že nereagoval na jeho žádost o informace. Žalobce proto požadoval, aby městský soud žalovanému uložil předat dokumentaci vedenou o žalobci při výkonu veřejné správy do úschovy soudu a vydat rozhodnutí o žádosti o informace. S podáním žaloby žalobce spojil také žádost o osvobození od soudních poplatků z důvodu nepříznivého sociálního postavení a invalidity.

[2] Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nevyhovuje zákonným požadavkům, a usnesením ze dne 24. 5. 2021, č. j. 3 A 61/2021 – 3, žalobce vyzval, aby do 10 dnů od doručení této výzvy označil věc, v níž se domáhá ochrany proti nečinnosti, a vylíčil rozhodující skutečnosti. Žalobce měl podle městského soudu doplnit uvedené náležitosti žaloby dle § 37 odst. 3 ve spojení s § 80 odst. 3 s. ř. s., neboť v podané žalobě pouze konstatoval, že se zabývá studiem systému veřejné správy a samosprávy, a proto žalovaného požádal o informace. Žalobce dle městského soudu ani neuvedl, čeho se konkrétně jím podaná žádost o informace týkala, kdy byla podána, ani zda vyčerpal prostředky na ochranu proti nečinnosti ve správním řízení a jak o nich bylo rozhodnuto. Především v tomto směru dle městského soudu měl žalobce žalobu doplnit,

aby soud mohl v řízení činit další kroky. Soud na závěr zopakoval, že žalobce vyzývá k řádnému označení věci, ve které se domáhá ochrany proti nečinnosti, a současně soud žalobce poučil, že nebude-li podání v uvedeném smyslu ve stanovené lhůtě opraveno a v řízení nebude pro tento nedostatek možné pokračovat, soud jeho žalobu usnesením odmítne.

[3] Žalobce na výzvu městského soudu reagoval podáním doručeným soudem dne 17. 6. 2021, v němž uvedl, že v žalobě řádně označil důkazy ke správní žalobě, generálie povinného subjektu a petit. Žalobce dále sdělil, že v příloze „opětovně“ zasílá žádost o poskytnutí informací, včetně příloh a očekává, že se městský soud bude správní žalobou zabývat, nikoliv účelově vyhledávat důvody, pro které hodlá správní žalobu odmítnout. K tomuto přípisu žalobce připojil kopii e-mailové zprávy „*Žádost o poskytnutí informací*“ ze dne 4. 3. 2021 zasláné mimo jiné také na e-mailovou adresu posta@praha1.cz. Text této zprávy obsahuje žádost o „*laskavé poskytnutí informací v rozsahu Přílohy č. 1, č. 2 a č. 3 této žádosti*“ dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v relevantním znění (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), přičemž z kopie elektronické zprávy je patrné, že v její příloze se nacházel dokument s názvem „*Příloha č. 1, č. 2 a č. 3.doc*“. K přípisu žalobce jsou připojeny další 3 listiny, nazvané „*Příloha č. 1 Oblast ekonomika*“, „*Příloha č. 2 Oblast personalistika*“ a „*Příloha č. 3 Oblast veřejné zdravotí*“, v nichž jsou specifikovány žádané informace.

[4] Shora uvedeným usnesením městský soud žalobu dle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. Byť žalobce svou žalobu doplnil, podle názoru městského soudu tak učinil nedostatečně. Ačkoliv žalobce ve svém doplnění uvádí, že řádně označil důkazy ve správní žalobě a žaloba obsahuje seznam příloh, tyto přílohy nebyly spolu s žalobou soudu doručeny a ani v doplnění žaloby žalobce nijak konkrétně nespecifikoval, čeho se žádost o poskytnutí informací týká. Ani původní přílohy, tj. potvrzení o výkonu trestu odnětí svobody a potvrzení o invaliditě, žalobce nedoplnil. Žalobce sice doložil kopii e-mailové zprávy nazvané „*Žádost o poskytnutí informací*“ ze dne 4. 3. 2021, avšak nedoložil, že jím odeslanou zprávu žalovaný skutečně obdržel, aby mohl zahájit řízení o žádosti. Žalobce tak dle městského soudu dostatečně nedoložil rozhodující skutečnosti dle § 80 odst. 3 s. ř. s. Městský soud z uvedených důvodů žalobu odmítl, neboť pro její nedostatky nebylo možné v řízení pokračovat. Proto městský soud také nerozhodoval o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků ani o jeho návrzích na předběžná opatření.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) napadá usnesení městského soudu z důvodů, které lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel především zdůraznil, že se dlouhodobě zabývá legislativou veřejné správy a samosprávy, proto průběžně požaduje informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, což je jeho ústavně zaručené právo. Stěžovatel požádal o soudní ochranu proti nečinnosti žalovaného, avšak jeho žaloba byla odmítnuta, aniž mohl v soudním řízení uplatnit důkazy a zajistit tím plnění informačních povinností žalovaného. Argumentace správního soudu o nepřipustnosti žaloby, která vychází pouze z tvrzení žalovaného o absenci opravných prostředků, je dle stěžovatele výrazem soudní arogance a despektu k právům vězněných osob. Nadřazenost soudních osob i zjevné stranění žalovanému je dle stěžovatele „*personálním titulem*“ pro zrušení napadeného usnesení a přikázání věci k projednání a rozhodnutí jinému senátu městského soudu.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel je účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu je také z úřední činnosti známo, že stěžovatel je bývalým advokátem a disponuje tedy vysokoškolským právnickým vzděláním, kterého je k výkonu advokacie třeba. Zastoupení advokátem proto v jeho případě není potřebné (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadené usnesení městského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatel kasační stížností napadl usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby. Takovou kasační stížnost lze oprít pouze o důvody nezákonnosti napadeného usnesení dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS; všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz). Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí žaloby (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53). Nejvyššímu správnímu soudu tedy v takové situaci nepřísluší se jakkoliv vyslovovat k meritu věci, tedy v tomto případě k tvrzené nečinnosti žalovaného při vyřizování žádosti o informace stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvody, které vedly městský soud k odmítnutí žaloby stěžovatele. Nelze přisvědčit stěžovateli, že by městský soud jakkoliv posuzoval projednatelnost žaloby s ohledem na tvrzení žalovaného, neboť žaloba byla odmítnuta dle § 37 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však nemohl přisvědčit ani městskému soudu, že by žaloba stěžovatele po jejím doplnění obsahovala takové nedostatky, pro které nelze v řízení dále pokračovat. Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že stěžovatel doplnil označení věci, v níž se domáhá ochrany proti nečinnosti. Skutečnost, že konkretizace předmětné žádosti o informace, tedy datum a obsah žádosti, vyplývá až z příloh doplnění žaloby, je v tomto ohledu nerozhodná. Přílohy žádosti samé k žalobě je dostatečně určitým vymezením věci, v níž se stěžovatel domáhá ochrany. Pokud jde o argumentaci městského soudu, že stěžovatel nedoložil, zda byla žádost žalovanému doručena, nejedná se o podmínku projednatelnosti věci, ale o otázku důvodnosti žaloby, kterou městský soud může jednoduše ověřit, vyžádá-li si správní spis žalovaného v této věci. Nejvyšší správní soud neshledal ani, že by absentovalo vyličení rozhodných skutečností. V tomto případě si lze těžko představit podrobnější vyličení rozhodných skutečností, jestliže nečinnost žalovaného měla dle tvrzení stěžovatele spočívat v tom, že žalovaný nereagoval na žádost o informace, která byla v žalobě dostatečně konkrétně označena. Skutečnost, že nebyly doloženy další přílohy avizované v žalobě, také nebrání projednání věci, přičemž se ani nejedná o listiny zásadní pro věc samu, ale pro doložení skutečností tvrzených stěžovatelem ve vztahu k jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků. Otázka vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti ve správním řízení je pak otázkou podmínek řízení o nečinnosti žalobě ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., nikoliv její projednatelnosti ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Navíc i tuto podmínku bude pravděpodobně možné jednoduše ověřit ze správního spisu žalovaného.

[11] Nejvyšší správní soud proto shledal, že napadené usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby dle § 37 odst. 5 s. ř. s. nemůže obstát.

[12] K návrhu stěžovatele na přikázání věci jinému senátu městského soudu Nejvyšší správní soud předně uvádí, že soudní řád správní (na rozdíl od občanského soudního řádu) v § 9 umožňuje přikázání věci toliko jinému soudu, nikoli jinému soudci, potažmo jinému senátu téhož soudu. Z povahy věci proto Nejvyšší správní soud k tomuto návrhu přistoupil jako k tvrzené zmatečnosti soudního řízení spočívající v tom, že v něm rozhodoval soudce (předseda senátu) vyloučený pro svou podjatost. Tato argumentace nicméně není důvodná, neboť podle § 8 odst. 1 věty třetí s. ř. s. nemohou být důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v jeho postupu v řízení o dané věci. Stěžovatel přitom neuvedl jiné důvody, které by vedly k vyloučení ve věci rozhodujícího senátu městského soudu, než způsob, jakým soud rozhodl o posuzované žalobě stěžovatele.

IV.

Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. října 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu